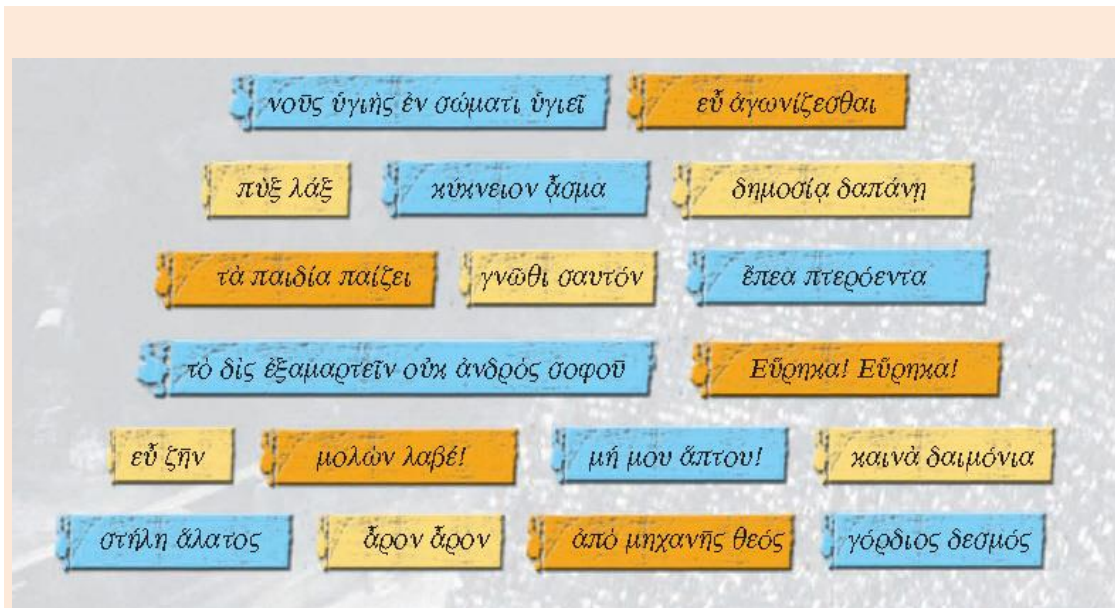

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

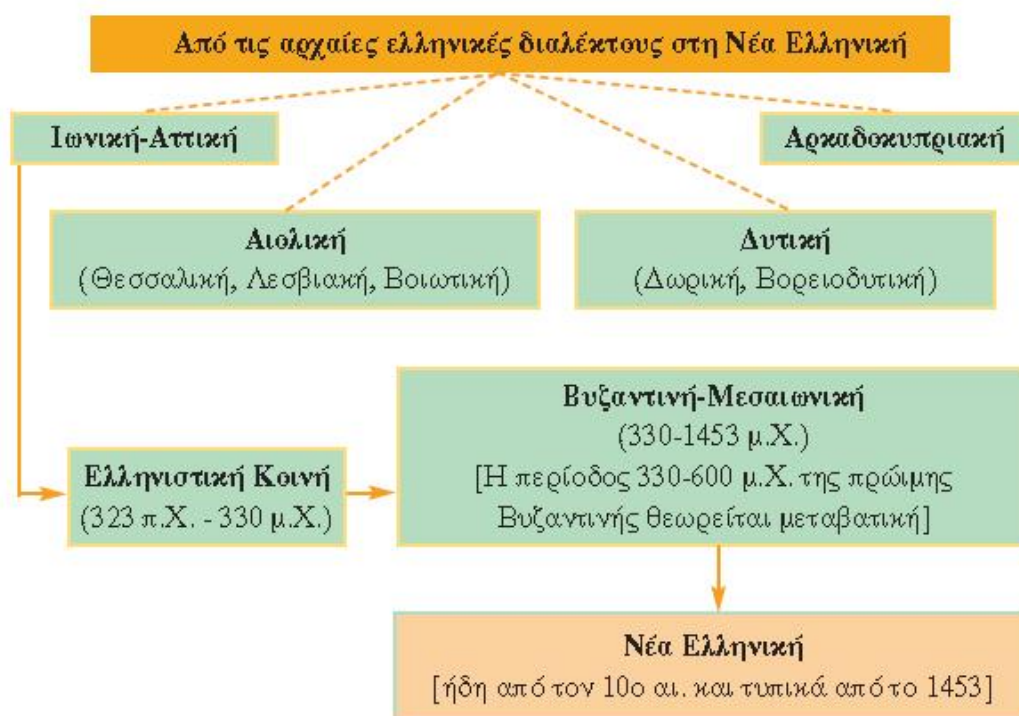
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΙΚΟΥ: ΠΑΝΤΑΖΗ ΓΕΩΡΓΙΑ-ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ : Ξενοφῶντος Ἑλληνικά, 2.2.§1-2

1. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με ομόρριζα (απλά ή σύνθετα) του ρήματος ἔφυγον, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
 - Οι ληστές βρήκαν ἔξοδο από την τράπεζα, χωρίς να γίνουν αντιληπτοί από κανέναν.
 - Για την επεισοδίων ο αγώνας πραγματοποιήθηκε χωρίς θεατές.
 - Το ζήτημα είναι ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα σε παγκόσμιο επίπεδο.
 - Προσφέρει συχνά εθελοντική βοήθεια σε ένα ζώων της περιοχής της.
 - Δεν μου μιλά καθόλου, μεσυνεχώς.
2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την ετυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. ὑπεδέχοντο	α. απόγονος
2. ἐγένοντο	β. προάστιο
3. ἴδοι	γ. ἔλλειψη
4. ἄστυ	δ. αποδεκτός
5. Καταλιπών	ε. οραματιστής

2^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ξενοφώντος Έλληνικά, 2.2.§3-4

1. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: έλέγετο, παραγγέλλων, άπολωλότας, έποίησαν, κρατήσαντες.

2. Να γράψετε ένα σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: έλέγετο, μακρών, άστυ, κρατήσαντες, λιμένας.

3. Να γράψετε μία σύνθετη λέξη της Νέας Ελληνικής, με πρώτο συνθετικό καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: νυκτός, μακρών, μόνον, πολύ, αυτοί.

4. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την ετυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A

B

1. συμφορά

α. αστικοποίηση

2. άστυ

β. δογματικός

3. έδοξε

γ. αυτοκράτορας

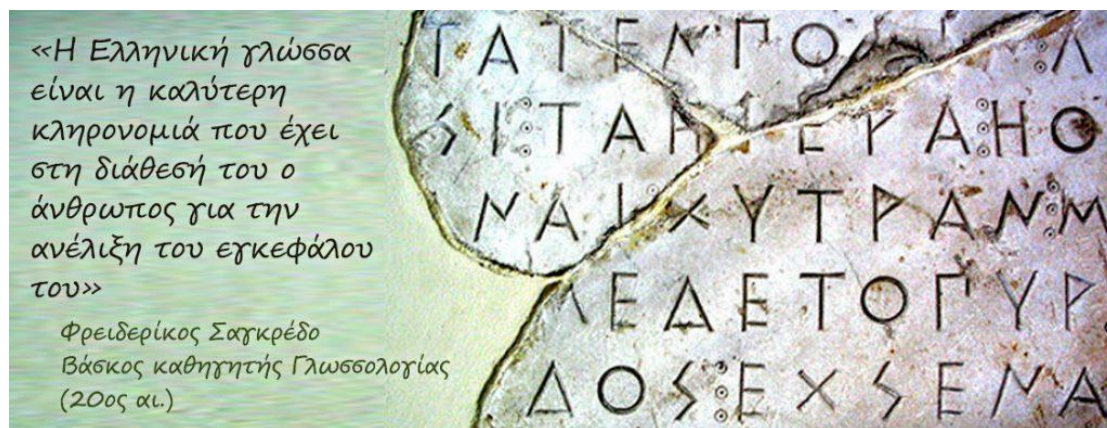
4. κρατήσαντες

δ. επίκληση

5. έκκλησίαν

ε.. φοβερός

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=1171051

3^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ξενοφώντος Έλληνικά, 2.2.§2-3

1. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται με διαφορετική σημασία από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: άλλοθι, επιτηδείων, συμφορά, παραγγέλλων, κρατήσαντες. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο).

2. Να γράψετε ένα σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: απέπεμπεν, ἄστυ, έπεσκεύαζεν, νυκτός, ἀποίκους.

3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την ετυμολογικά συγγενή της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β.

A

B

1. έλλειμμα

α. ἔσεσθαι

2. όραση

β. κρατήσαντες

3. διασκευή

γ. ἴδοι

4. παρουσία

δ. Καταλιπών

5. επικράτηση

ε. έπεσκεύαζεν

4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο ομόρριζο (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- πλέουσιν: Οι θυελλώδεις άνεμοι δεν επέτρεψαν τον.....των πλοίων από το λιμάνι του Πειραιά.
- είδως: Η..... για τον ξαφνικό θάνατο του ηθοποιού προκάλεσε θλίψη σε όλους.
- συλλεγῶσιν: Δεν μπορούσε να αποφασίσει ποιο ρούχο να.....από τη βιτρίνα!
- πλείους: Η δημοκρατία στηρίζεται στην αρχή της
- παραγγέλλων: Σε συμβουλεύω να..... αμέσως την κλοπή του αυτοκινήτου στην αστυνομία.

Α Α	Β Β	Γ Γ	Δ Δ	Ε Ε	Ζ Ζ	Η Η	Θ Θ
Alpha	Beta	Gamma	Delta	Epsilon	Zeta	Eta	Theta
30-30	29-28	28-27	27-26	26-25	24-24	23-23	22-22
1	2	3	4	5	7	8	9
Ι Ι	Κ Κ	Λ Λ	Μ Μ	Ν Ν	Ξ Ξ	Ο Ο	Π Π
Iota	Kappa	Lambda	Mu	Nu	Xi	Omicron	Pi
21-21	20-20	19-19	18-18	17-17	16-16	15-15	14-14
10	20	30	40	50	60	70	80
Ρ Ρ	Σ Σ	Τ Τ	Υ Υ	Φ Φ	Χ Χ	Ψ Ψ	Ω Ω
Rho	Sigma	Tau	Upsilon	Phi	Chi	Psi	Omega
12-13	11-12	10-11	9-10	8-9	7-8	6-7	5-5
100	200	300	400	500	600	700	800

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=1171114

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=1173024

4^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ξενοφῶντος Ἑλληνικά, 2.2.ξ16-19

1. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την ετυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A

1. βουλόμενοι
2. Πέμψαι
3. πλείω
4. καλείν
5. Σπένδεσθαι
6. ἐκκλησίᾳ

B

- α. βουλιμία β. βούληση
- α. πομπός β. πέψη
- α. πλεύση β. πλεονέκτης
- α. κλήση β. καλλιέργεια
- α. σπουδές β. σπονδή
- α. συνέλευση β. ναός.

7. έπιτηρῶν.

α. επιβλέπω β. καιροφυλακτώ

2. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία ετυμολογικά συγγενή λέξη για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: πειθήνιος, έλλειψη, διαίρεση, φυγόδικος, ομόσπονδος.

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται με διαφορετική σημασία από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: εκκλησία, πίστεως, έφόρους, αυτοκράτορες, εξαιρεῖν. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο).

4. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την ετυμολογικά συγγενή της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. έγκλημα	α. άντέχουσι
2. άκυρος	β. πλείω
3. ανθεκτικός	γ. κυρίους
4. πλεονέκτημα	δ. καλεῖν
5. καθήκον	ε. ἦκον

5. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με ομόρριζα (απλά ή σύνθετα) του ρήματος άποκρίναιτο, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- Για το κοινωνικό του έργο τιμήθηκε με πολλές
- Μετά τη νίκη της στον ημιτελικό, η σχολική ομάδα πήρε την για τον τελικό.
- Σε με τα προηγούμενα χρόνια, τα θέματα των Εξετάσεων ήταν πολύ πιο εύκολα.
- Κανένα φάρμακο δε χορηγείται χωρίς την του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων.
- Του άρέσει να κρίνει και να τους πάντες.

6. Να γράψετε μία σύνθετη λέξη της Νέας Ελληνικής, με πρώτο ή δεύτερο συνθετικό καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: πίστεως, σῖτον, έρωτῶτο, άγγελουῖντα, καλεῖν.

7. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο ομόρριζο (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- είδώς: Δεν του επιτρέπει η του να πει ψέματα.
- άντέχουσι: Το πλαστικό είναι πολύ υλικό στη φθορά.
- ἀπήγγειλεν: Εξαιτίας της κρισιμότητας της κατάστασης ο πρωθυπουργός απηύθυνε στον λαό.
- ἤρέθη: Δεν είναι υποχρεωτικό να πάρεις μέρος στις πολιτιστικές δραστηριότητες του σχολείου· η συμμετοχή είναι
- ἀποκρίναιτο: Σήμερα στο μάθημα των αρχαίων ελληνικών διδαχθήκαμε τον βαθμό των επιθέτων.

8. Να γράψετε ένα σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο της ΝΕ για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: πίστewς, ἀπήγγειλεν, ὄντα, πολλοί, ἐξαιρεῖν.

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=1171357

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=1173028

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=1173031

5^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ξενοφώντος Έλληνικά, 2.2.ξ19-21

1. Να γράψετε ένα σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: λόγw, ἄλλοι, μακρά, φυγάδας, γῆν.
2. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται με διαφορετική σημασία από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: ἔφοροι, ἐκκλησίαν, ἐξαιρεῖν, εἰργασμένην, φυγάδας. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, ἐγκλιση, χρόνο).
3. Να γράψετε ένα σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: λόγw, καλεῖν, πόλιν, φίλον, ἡγῶνται.

4. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την ορθή σημασία της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

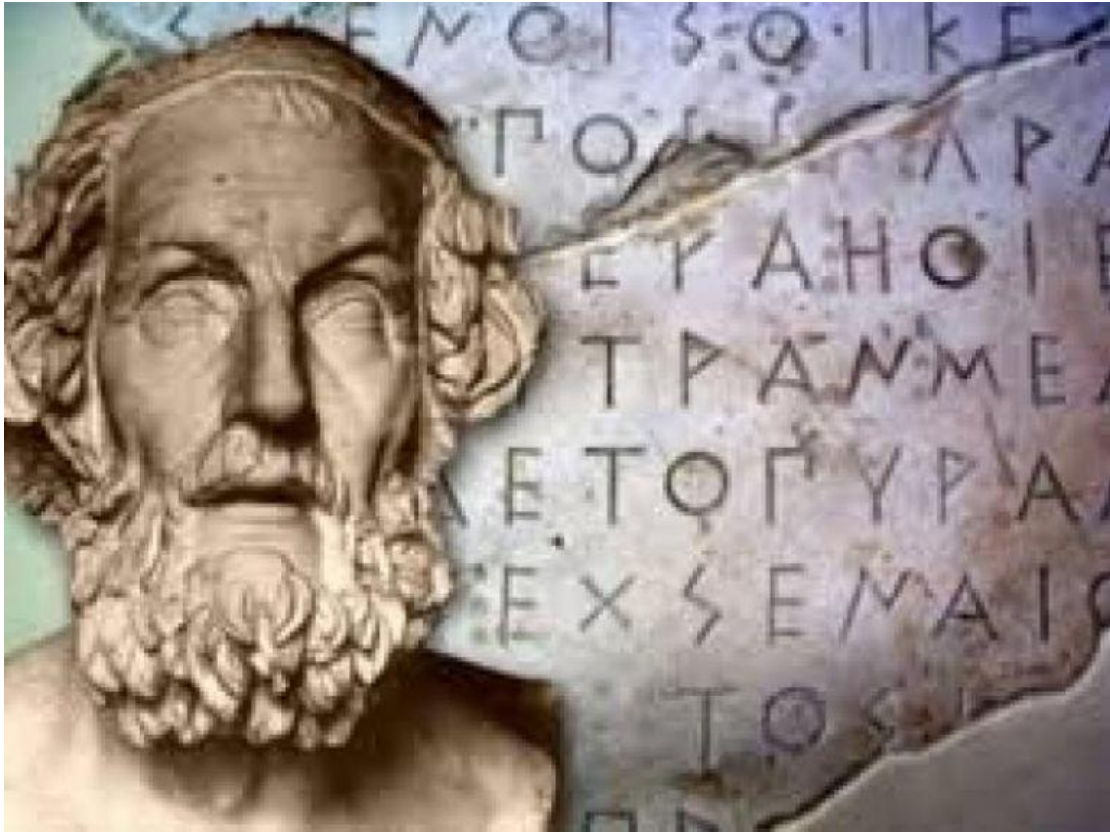
A	B
1. πρέσβεις	α. πρεσβευτής β. γέρος
2. αυτοκράτορες	α. αυτός που έχει απόλυτη εξουσιοδότηση β. ο απόλυτος μονάρχης
3. καλεῖν	α. ονομάζω β. προσκαλώ
4. φυγάδας	α. δραπέτης β. εξόριστος
5. ἡγῶνται	α. οδηγώ β. νομίζω

5. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με ομόρριζα (απλά ή σύνθετα) του ρήματος ἐποίησαν, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- Ο Οδυσσεάς Ελύτης , από τους σημαντικότερους Έλληνες, έχει τιμηθεί με το βραβείο Νόμπελ.
- Μην τα λόγια μου, δεν είπα ποτέ κάτι τέτοιο!
- Να τον ελεύθερο χρόνο σου με δημιουργικές μορφές ψυχαγωγίας .
- Το στη γειτονιά μου φημίζεται όχι μόνο για το υπέροχο ψωμί του, αλλά και τα καταπληκτικά γλυκά που έχει
- Σε είχα να μην ανακατευτείς σε αυτή την υπόθεση, αλλά εσύ δε με άκουσες.

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=1171372

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=1173037

6^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ξενοφώντας Έλληνικά, 2.2.§20-22

1. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο ομόρριζο (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- γενομένοις: Η του είχε καταγωγή από την Ανατολική Θράκη.
- νομίζοντας: Ο πατέρας του έχει μια συλλογή με σπάνια ασημένια
- ὄχλος: Είναι τόσο που εκνευρίζομαι κάθε φορά που τον βλέπω.
- μέλλειν: Η τύχη της ομάδας μας εξαρτάται από τον καινούργιο προπονητή της.
- λέγων: Η καθηγήτρια ζήτησε από τον απουσιολόγο τον των μαθητών και μαθητριών που συμμετέχουν στην εκδρομή του σχολείου.

2. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την ετυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A

B

1. γενομένοις

α. γνήσιος β. γνωστός

2. ναῦς

α. νάρκη β. ναυαγός

3. παραδόντας	α. πονόδοντος β. αιμοδοσία
4. επανέφερον	α. διαφορά β. επανάληψη
5. άντειπόντων	α. λόγος β. αντίφαση

3. Να γράψετε μία σύνθετη λέξη της Νέας Ελληνικής, με πρώτο συνθετικό καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: πόλιν, μέγα, φίλον, γῆν, θάλατταν.

4. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την ετυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. είργασμένην	α. αγόρευση
2. Γενομένοις	ε. αποδέκτης
3. Προηγόρει	η. αφαίρεση
4. περιαιρεῖν	β. απόγονος
5. Δέχεσθαι	ζ. γηρατειά

5. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την ορθή σημασία της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. Καθελόντας	α. γκρεμίζω β. επιλέγω
2. Φυγάδας	α. εξόριστος β. δραπέτης
3. ἔπεσθαι	α. οδηγώ β. ακολουθώ
4. λιμῶ	α. αρρώστια β. πείνα
5. Άντειπόντων	α. αντιμιλώ β. αντιπροτείνω

6. Να γράψετε ένα σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: μέγα, είργασμένην, φίλον, ὄχλος, ένεχώρει.

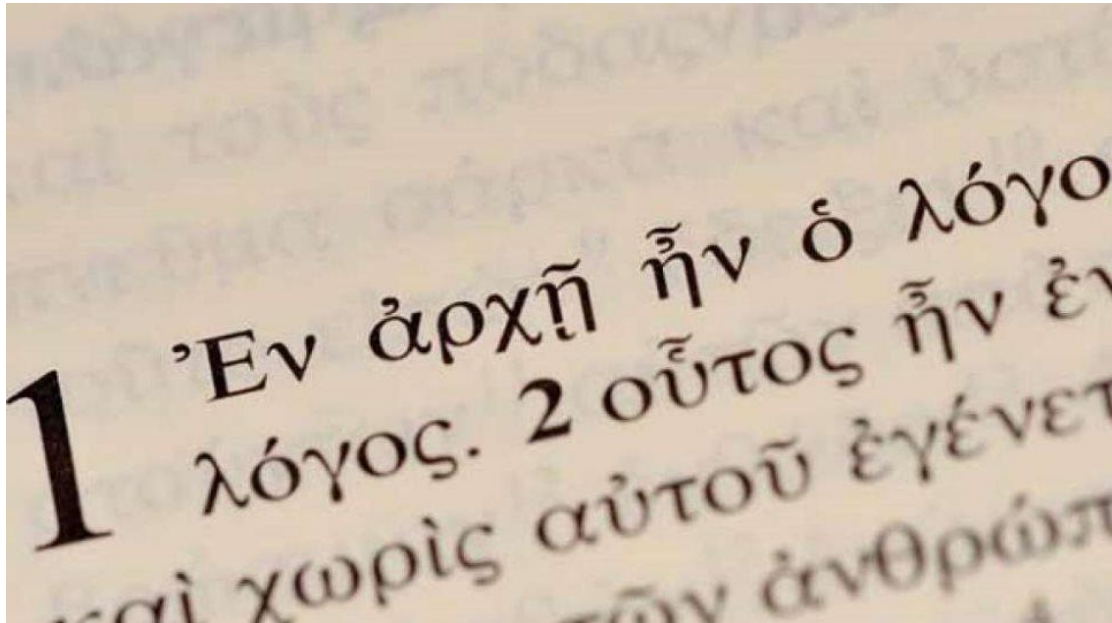
7. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο ομόρριζο (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- είργασμένην: Υπάρχουν πολλά προγράμματα μιας εικόνας στον υπολογιστή.
- ἔπεσθαι: Να περάσει ο στη σειρά, παρακαλώ!

- άπρακτοι: Τα δύο κράτη βρίσκονται σε για την επίλυση της κρίσης.
- άπολλυμένων: Η μάχη έληξε με μεγάλες και για τις δύο πλευρές.
- ύστεραία : να έρθω, γιατί η κίνηση στον δρόμο ήταν μεγάλη

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=1173043

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=1173040

7^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ξενοφώντος Ἑλληνικά, 2.3. §50-51

1. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την ετυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A

B

1. γνούς

α. αγνός

2. βιωτόν

διαφήμιση

3. φανερώς

γ. αμφίβιο

4. συνδοκοῦν

δ. άγνοια

5. ἔφη

ε. διάφανος

2. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με ομόρριζα (απλά ή σύνθετα) του ρήματος άναφεύξοιτο, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- Μετά την ήττα του το στράτευμα τράπηκε σε άτακτη

- Προς κάθε παρεξήγησης, όλα έγιναν με καλή πρόθεση.
- Η στο αλκοόλ δεν αποτελεί λύση στα προβλήματα που αντιμετωπίζει.
- Δεν πλήρωνε τους φόρους του, γι' αυτό θα κατηγορηθεί για
- Η περιοχή αποτελεί άγριων ζώων και απαγορεύεται το κυνήγι.

3. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο ομόρριζο (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- γνούς: Οι ερωτηματικές προτάσεις δηλώνουν ολική ή μερική
- ήγησάμενος: Τα χριστουγεννιάτικα του Παπαδιαμάντη είναι εκπληκτικά.
- όρων: Δεν έβλεπαν καλά , είχαν περιορισμένη εξαιτίας της ομίχλης.
- όντων: Έχασε πολλά χρήματα, σχεδόν όλη την του στο καζίνο
- φανερώς: Τα υποβρύχια κινούνται κάτω από την της θάλασσας.

4. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την ετυμολογικά συγγενή της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. Ψηφιδωτό	α. έπιτρέψοι
2. Βιωματικός	β. διαψηφίζεσθαι
3. παράνομος	γ. βιωτόν
4. προτροπή	δ. νομίζω
5. αθάνατος	ε. άποθνήσκειν

5. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: έπαύσατο, διαψηφίζεσθαι, έξαπατωμένους, συνδοκοῦν, θανατοῦν.

6. Να γράψετε μία σύνθετη ομόρριζη λέξη της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: άναφεύξοιτο, φανερώς, άνδρα, νόμοις, ψήφου.

7. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την ετυμολογικά συγγενή της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. Πρόχειρος	α. διαψηφίζεσθαι
2. Λύματα	β. άναφεύξοιτο
3. Παράλειψη	γ. έξαλείφω
4. φυγή	δ. έγχειρίδια
5. Ψηφίο	ε. λυμαινόμενον

8. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο ομόρριζο (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- έπιτρέψοι: Η αίτησή του απορρίφθηκε από την ως εκπρόθεσμη.
- βιωτόν: Η έντονη καταπίεση που δεχόταν του έκανε τη ζωή
- διαλεχθείς: Η Ποντιακή ομιλείται ακόμη και σήμερα.
- φασιν: Ο κατηγορούμενος έπεσε σε πολλές κατά τη διάρκεια της ανάκρισης.
- συνδοκοῦν: Πολλοί μύθοι και πολλές λαϊκές επιβιώνουν από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

9. Να γράψετε ένα σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: έπαύσατο, βουλή, δήλη, βιωτόν, ψήφου

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=1173046

Ἐγὼ δὲν ξέρω νὰ ὑπάρχει παρὰ μία γλῶσσα, ἡ ἐνιαία γλῶσσα ἡ Ἑλληνική... Τὸ νὰ λέει ὁ Ἑλληνας ποιητῆς ἀκόμη σήμερα «οὐρανὸς» ἢ «θάλασσα» ἢ «ἥλιος» ἢ «σελήνη» ἢ «ἄνεμος», ὅπως τὸ ἔλεγαν ἡ Σαπφῶ καὶ ὁ Ἀρχίλοχος, δὲν εἶναι μικρὸ πρᾶγμα. Εἶναι πολὺ σπουδαῖο. Ἐπικοινωνοῦμε κάθε στιγμή μιλώντας μὲ τὶς ρίζες μας. Τὶς ρίζες μας ποὺ βρίσκονται ἐκεῖ: στὰ Ἀρχαῖα.

Ὀδυσσεύς Ελύτης
1911-1996
(Ποιητῆς, Νόμπελ 1979)

8^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ξενοφῶντος Ἑλληνικά, 2.3.§52-55.31

1. Να γράψετε μία σύνθετη λέξη της Νέας Ελληνικής, με πρώτο ή δεύτερο συνθετικό καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: ἄνδρες, ἔγραψαν, θεοὺς, γινώσκοντες, πράττετε.

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την ετυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. εἶπεν	α. προκατειλημμένος
2. ἐξαλείφειν	β. ἀπόρρητος
3. ἀδικώτατοι	γ. ἐπίκριση
4. κατακεκρμένον	δ. δίκαιος
5. λαβόντες	ε. αλοιφή

3. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο ομόρριζο (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- ἔστιαν: Ὅταν δὲν μαγειρεύει στο σπίτι της, τρώει σε

- έξαλείφειν: Ο γιατρός του έδωσε μια για τη φαγούρα.
- κρίσιν: Μην είσαι ! Γίνονται τέτοιες ερωτήσεις;
- ἀρκέσει: Κατά τη του ταξιδιού είχα πολύ άγχος.
- δεῖ: Αρκετοί ανησυχούν για τη γλωσσική της εποχής μας.

4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με ομόρριζα (απλά ή σύνθετα) του ρηματικού τύπου της αρχαίας ελληνικής γιννώσκοντες, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- Σου ζητώ για όσα είπα εναντίον σου, το έχω μετανιώσει.
- Η έγκαιρη της ασθένειάς του συνέβαλε στην άμεση θεραπεία του.
- Είμαι σε, δεν ξέρω πραγματικά τι να κάνω.
- Με ευεργέτησε ποικιλοτρόπως και του χρωστώ βαθύτατη
- Αφού πρώτα κάνετε προσεκτική του κειμένου, στη συνέχεια να απαντήσετε τις ερωτήσεις.

5. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την ετυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. ἐστίαν	α. έστω β. εστιατόριο
2. ίκετεύω	α. ίκαρος β. άφιξη
3. έξαλείφειν	α. εξάλειψη β. εξαίρεση
4. βούλομαι	α. βουλιμία β. άβουλος
5. έκέλευσε	α. κελουστής β. κλητήρας

6. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την ετυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. έννομώτατα	α. νοητός β. νομαδικός
2. κρίσιν	α. κριτήριο β. κρίκος
3. έπιδειξαι	α. υπόδειγμα β. υπόδημα
4. γιννώσκοντες	α. μεταγενέστερος β. ανάγνωση
5. πράττετε	α. πρατήριο β. πρακτικός

7. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία ετυμολογικά συγγενή λέξη για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: επάρκεια, βάση, σεμνός, θαυμαστικό, συνώνυμο

8. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται με διαφορετική σημασία από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: έστIAN, κρίσιν, έπιδειξαι, καλοί, θαυμάζω. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο).

9. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την ορθή σημασία της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. έστIAN	α. βωμός β. κατοικία
2. κρίσιν	α. διαμάχη β. απόφαση
3. άρκέσει	α. επαρκώ β. αρέσω
4. θαυμάζω	α. κοιτάζω κάτι με σεβασμό β. απορώ
5. ήγουμένου	α. νομίζω β. είμαι ο αρχηγός κάποιου

10. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με ομόρριζα (απλά ή σύνθετα) του ρηματικού τύπου της αρχαίας ελληνικής ήγουμένου, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- Οι του σχολείου τον επαινούν για το ήθος και την επίδοσή του.
- Ο Μέγας Αλέξανδρος θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους στην παγκόσμια ιστορία.
- Η θεία μου τις πιο ωραίες ιστορίες που έχω ακούσει ποτέ.
- ήθελες να βγεις έξω, τώρα δεν θέλεις! Αποφάσισε επιτέλους!
- Να μας τι εννοείς! Δεν το κατάλαβα

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=1173052

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=1173055

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=1173058

9^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ξενοφώντος Έλληνικά, 2.4.§18-19

1. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την ετυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A

1. τρωθείη
2. ήγησόμεθα
3. έψεύσατο
4. έμπεσών
5. κατεδίωξαν

B

- α. επιτροπή β. τραύμα
- α. ηγέτης β. αγιάζω
- α. αδιάψευστος β. άψογος
- α. πτωτικός β. πέταλο
- α. διώροφος β. διωκτικός

2. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την ορθή σημασία της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A

1. παρήγγελλεν
2. σφετέρων
3. έπομένοις
4. άγόμενος
5. διαβάσει

B

- α. ζητούσε να του φέρουν β. συμβούλευε
- α. δικών τους β. σατραπών
- α. που λέγονται β. που ακολουθούν
- α. οδηγούμενος β. εμπνευσμένος
- α. στο πέρασμα β. στο διάβασμα

3. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο ομόρριζο (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- παρήγγελλεν: Έβαλε στην εφημερίδα, για να πουλήσει το σπίτι του.
- ήγησόμεθα: Το διαγώνισμα που μας έβαλε ο ήταν εύκολο.
- έψεύσατο: Η κυβέρνηση προχώρησε σε κατηγορηματική των ισχυρισμών της εφημερίδας.
- διαβάσει: Χάρη στο διαδίκτυο μπορούμε να έχουμε στις βιβλιοθήκες των πανεπιστημίων.
- διελέγοντο: Ο εργοδότης κάλεσε τους εργαζόμενους σε, για να συζητήσουν τα αιτήματά τους.

4. Να γράψετε μία σύνθετη λέξη της Νέας Ελληνικής, με πρώτο ή δεύτερο συνθετικό καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: είχε, θάνατος, όπλα, μοίρας, πρώτος.

5. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την ορθή σημασία της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. μεταστραφείς	α. μεταβάλλω, τροποποιώ β. γυρίζω προς
2. έναντίους	α. αντίθετοι β. αντίπαλοι
3. δοκεῖ	α. φαντάζομαι, υποθέτω β. αποφασίζω
4. έκπηδήσας	α. ξεπερνώ εμπόδιο β. ορμώ
5. πολεμίους	α. εχθρός β. πόλεμος

6. Να επιλέξετε από τη στήλη Β για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την ορθή σημασία της σύμφωνα με το κείμενο του Ξενοφώντα:

A	B
1. πρότερον	α. νωρίτερα β. αποφασιστικά
2. μέντοι	α. επίμονα, σταθερά β. βεβαίως, λοιπόν
3. ὥσπερ	α. ακριβώς αντίθετα, διαφορετικά β. ακριβώς όπως, σαν να
4. ένταῦθα	α. εδώ β. εντός
5. ἀλλήλοις	α. ο άλλος, ο διαφορετικός β. μεταξύ τους

7. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο ομόρριζο (απλό ή σύνθετο) της λέξης του κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- μεταστραφείς: Η του παιδιού με συνομηλικούς συμβάλλει στην κοινωνικοποίησή του.
- σφετέρων: Αυτός που οικειοποιείται το δικαίωμα άλλου στην εξουσία ονομάζεται
- έπομένοις: Συνεχίζεται η απεργία στα πλοία,..... το ταξίδι αναβάλλεται.
- μοίρας: Στον διαγωνισμό έλαβαν 100 υποψήφιοι.
- άποθνήσκει: Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι πίστευαν στηζωή.

8. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την ετυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. μεταστραφείς	α. μετατροπή β. καταστροφή
2. πέσοι	α. πέταγμα β. επίπτωση
3. γένηται	α. συγγενής β. συγγνώμη
4. άνελαβον	α. ανάληψη β. αναβολή
5. άγόμενος	α. άμαξα β. αγάπη

9. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την ετυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. μεταστραφείς	α. επιστροφή β. διατροφή
2. πέσοι	α. σύμπτωση β. πταίσμα
3. άνελαβον	α. παράλειψη β. κατάληψη
4. τέθαπται	α. πεθαμένος β. άταφος
5. άπεδίδοσαν	α. προδοσία β. αποδοχή

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=1173061

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΙΚΟΥ : ΠΑΝΤΑΖΗ ΓΕΩΡΓΙΑ – ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΑΠΟΨΕΙΣ ΞΕΝΩΝ ΔΙΑΝΟΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

«Αν το βιολί είναι το τελειότερο μουσικό όργανο, τότε η Ελληνική γλώσσα είναι το βιολί του ανθρώπινου στοχασμού» Έλεν Κέλερ

«Άκουσα στον Άγιο Πέτρο της Ρώμης το Ευαγγέλιο σε όλες τις γλώσσες. Η Ελληνική αντήχησε άστρο λαμπερό μέσα στη νύχτα» Γιόχαν Βόλφγκανγκ φον Γκαίτε

«Εάν οι θεοί μιλούν, τότε σίγουρα χρησιμοποιούν τη γλώσσα των Ελλήνων» Μάρκος Τύλλιος Κικέρων

«Σχεδόν φοβάμαι να αγγίξω την Οδύσσεια, τόσο καταπιεστικά αφόρητη είναι η ομορφιά» Τζέιμς Τζόυς

«Αν στη βιβλιοθήκη του σπιτιού σας δεν έχετε τα έργα των αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων, τότε μένετε σε ένα σπίτι δίχως φως» Τζορτζ Μπέρναρντ Σω

«Στην Ελληνική υπάρχει ένας ίλιγγος λέξεων, διότι μόνο αυτή εξερεύνησε, κατέγραψε και ανέλυσε τις ενδότερες διαδικασίες της ομιλίας και της γλώσσας, όσο καμία άλλη γλώσσα» Ζακ Λακαριέρ

«Η Ελληνική γλώσσα είναι η καλύτερη κληρονομιά που έχει στη διάθεσή του ο άνθρωπος για την ανέλιξη του εγκεφάλου του. Απέναντι στην Ελληνική όλες, και επιμένω όλες οι γλώσσες είναι ανεπαρκείς» Φρειδερίκος Σαγκρέδο (Βάσκος καθηγητής γλωσσολογίας)

«Επιθυμούσα πάντα με πάθος να μάθω Ελληνικά. Δεν το είχα κάνει γιατί φοβόμουν πως η βαθιά γοητεία αυτής της υπέροχης γλώσσας θα με απορροφούσε τόσο πολύ που θα με απομάκρυνε από τις άλλες μου δραστηριότητες» Ερρίκος Σλήμαν

«Είναι στη φύση της Ελληνικής γλώσσας να είναι καθαρή, ακριβής και περίπλοκη. Η ασάφεια και η έλλειψη άμεσης ενοράσεως που χαρακτηρίζει μερικές φορές τα Αγγλικά και τα Γερμανικά, είναι εντελώς ξένες προς την Ελληνική γλώσσα» Χάμφρεϊ Κίττο (Άγγλος καθηγητής στο πανεπιστήμιο του Μπρίστολ)

